

IZLOŽBENA I PEDAGOŠKA DJELATNOST HRVATSKOGA ŠKOLSKOG MUZEJA U 2011. GODINI

1. Izložbena djelatnost

Godinu 2011. Hrvatski školski muzej proveo je u slavljeničkom raspoloženju. U ljeto, dana 19. kolovoza, godine 1901. Hrvatski školski muzej otvorio je svoja vrata javnosti po prvi put. Od svojih početaka Muzej za svoj glavni cilj ima prikupljanje građe vezane za prošlost i sadašnjost hrvatskoga školstva i pedagogije. Jedan od bitnih ciljeva Muzeja, od ranih početaka, jest i izlaganje građe te, zanimljivim izložbama, predstavljanje stanja u našim odgojno-obrazovnim ustanovama, prvenstveno školama. S tom djelatnošću Muzej nastavlja i u svojoj 110. godini postojanja.

U 2011. godinu Hrvatski školski muzej ušao je gostujućom izložbom *Školstvo u Ilirskim pokrajinama* Slovenskoga školskog muzeja. Izložba povodom 200. godišnjice osnutka Ilirskih pokrajina svečano je otvorena 24. studenog godine 2010., a mogla se razgledati do 9. siječnja godine 2011.

Na početku godine Muzej je ostvario i zanimljivu međumuzejsku suradnju. Zavičajni muzej grada Rovinja predstavio je izložbom *STANCOVICIANA, Agronomija - Prirodne znanosti* građu koja je pripadala biblioteci Petra Stankovića, a tematski je vezana za prirodne znanosti. Pietro Stancovich/Petar Stanković (1771.-1852.). bio je barbanski kanonik i povjesničar na čije zavičajno podrijetlo upućuje romanizirano ime Pietro Stancovich di Barbana d'Istria. Školovao se u Rovinju, Udinama i Padovi. Nakon završenoga studija teologije i prirodnih nauka vratio se u Barban. Bavio se poviješću, arheologijom, filologijom i prirodnim naukama. Napisao je dvadesetak radova među kojima se izdvajaju *Biografia degli Domini distinti dell'Istria* (Biografija istaknutih Istrana) i *Nauk karstijanski*. Izložba se mogla razgledati u Hrvatskom školskom muzeju tijekom mjeseca veljače.

Izložbu školskih listova osnovnih i srednjih škola grada Zagreba – LIDRANO 2011., Muzej već tradicionalno ugošćuje u svom prostoru. Izložba



Izložba Zavičajnog muzeja grada Rovinja
STANCOVICIANA, Agronomija - Prirodne znanosti.



Radost 1951.–2011., izložba ilustracija.



*Izložba školskih listova osnovnih i srednjih škola
grada Zagreba – LIDRANO 2011.*

Izložbenu djelatnost Muzej nastavlja izložbom pod nazivom **Multimedijalno stvaralaštvo učenika đačkih domova – DOMIJADA 2011.** Suradnja našega Muzeja s učeničkim domovima Grada Zagreba i Bedekovčine traje kontinuirano već dugi niz godina na tradicionalnoj *Domijadi* koju ugošćujemo u našim prostorima svake godine tijekom mjeseca ožujka. Prilika je to da se javnost upozna s radom učeničkih domova, s radom odgajatelja i učenika, izvan njihovih prostora, a i da se tom radu oda priznanje. U sklopu ovogodišnje *Domijade*, natjecanja štićenika učeničkih domova grada Zagreba, izloženo je oko 150 učeničkih radova u različitim tehnikama: video zapisi, dizajn, rukotvorine, fotografije, skulpture keramike, crteži, instalacije, slike, skulpture,

je organizirana u suradnji s Gradskim uredom za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba te se mogla razgledati od 22. do 24. veljače. Svi izloženi listovi ostaju u fondusu Muzeja kao dio Zbirke učeničkih i školskih listova.

Tijekom mjeseca ožujka u Muzeju je održana prigodna izložba povodom 60. obljetnice postojanja ilustriranoga književnog lista za djecu *Radost*. Izložba naziva ***Radost 1951.–2011., izložba ilustracija***, organizirana u suradnji s izdavačkom kućom *Naša djeca d.o.o.*, mogla se razgledati od 3. do 25. ožujka. Izložbu je popratila i prigodna monografija ***Radost Radosti*** te katalog u kojem su predstavljeni najznačajniji hrvatski ilustratori koji su obilježili 60 godina postojanja *Radosti*. Na dan otvorenja izložbe održana je i prigodna slavljenička svečanost.



*Multimedijalno stvaralaštvo učenika
đačkih domova – DOMIJADA 2011.*

primijenjena umjetnost. Najbolje među izloženim radovima ocijenili su stručni i učenički žiri, a uz samo otvorenje izložbe održano je i proglašenje najboljih radova u 2011. godini.

Izložbom *Ostvareni snovi* proslavili smo u Hrvatskom školskom muzeju 50. obljetnicu postojanja Osnovne škole Ivana Gundulića iz Zagreba. Autor izložbe profesor Pavao Jerolimov predstavio je najvažnija i najbolja lutkarska, filmska i publicistička ostvarenja svojih učenika. Izložba se mogla razledati od 7. do 15. travnja.

U ovogodišnjoj 16. zajedničkoj muzejsko-obrazovnoj akciji koja se organizira povodom Međunarodnog dana muzeja, 18. svibnja, glavna tema bila je *DODIR*. Akcija je ostvarena u suradnji s 52 muzejske institucije iz cijele Hrvatske i trajala je mjesec dana, od 18. travnja, te je završila na sam Dan muzeja, 18. svibnja. Program je bio namijenjen pretežno mlađoj populaciji (djeci, učenicima). Svaka muzejska institucija koja je sudjelovala u programu temu je prilagodila prema vlastitim željama i potrebama, ovisno o svojim zbirkama, građi i slično.

Program Hrvatskoga školskog muzeja nosio je naziv *Dodir i škola – nekad i sad*. Izložba istoga naziva i tematske radionice održavale su se od 18. travnja do 20. svibnja. Muzejsko-edukativna igra *Dodir* pokazala se kao jedinstvena prilika za predstavljanje građe Hrvatskoga školskog muzeja koja nije u stalnom postavu, a vezana je za obrazovanje slijepih osoba u Hrvatskoj. Autorica programa, izložbe i kataloga je muzejska pedagoginja Hrvatskoga školskog muzeja Ivana Dumbović Žužić. Posjetitelji su mogli saznati kada, kako i gdje su se obrazovale slijepe osobe u Hrvatskoj u ne tako davnoj prošlosti. Autorica je prikazala na koji su način slijepa i slabovidna djeca svladavala početno čitanje, pisanje, računanje, ručni rad i sve ostale zadatke koje je pred njih stavljala škola.

Ostvarena je i zanimljiva suradnja s Centrom za odgoj i obrazovanje Vinko Bek koji se predstavio izložbom likovnih radova svojih učenika i Malim domom iz Zagreba, koji je putem *taktilnih kutija* prikazao kako svijet oko sebe osjećaju slijepe osobe.

Tijekom mjeseca svibnja u Muzeju su se održale i radionice za djecu i mlade. Radionice u organizaciji Centra za odgoj i obrazovanje Vinko Bek bile su namijenjene osnovnoškolskom uzrastu, a izvodili su ih učenici Centra. Sudionici radionice upoznali su se s Brailleovim pismom te načinom pisanja strojem, kao i s načinom orijentacije i kretanja uz pomoć bijelog štapa. Integracijska likovna radionica Maloga doma iz Zagreba također je bila namijenjena osnovnoškolskom uzrastu. Radionicu su izveli voditelji i korisnici Maloga doma. Prvi dio radionice odnosio se na simulacijsku igru s povezima te sa simulacijskim naočalama, a drugi dio na modeliranje glinom sa slobodnom temom.



Radionice tijekom programa
Dodir i škola – nekad i sad.

Dana 19. travnja u Muzeju je predstavljen i projekt naziva *Projekt građanin - Izrada taktilnih slikovnica za slijepu i slabovidnu djecu DODIR PRIČA* Osnovne škole Josipa Račića iz Zagreba.

I ove godine nastavljamo s našim popularnim projektom *Neka škola započne i završi u Hrvatskom školskom muzeju* koji je Muzej pokrenuo 2003. godine. Muzej u sklopu toga projekta početkom i krajem svake školske godine predstavlja zanimljivosti vezane za hrvatsko školstvo, zanimljivu školu, razred, učenika. Prilika je to da se javnost upozna s radom škole, radom učitelja i učenika izvan školske ustanove. Tijekom takvih projekata učenici imaju prilike povezati dio svog nastavnog sadržaja s građom Hrvatskoga školskog muzeja te sudjelovati u radionicama. Taj projekt prepoznat je od strane ostalih odgojno-obrazovnih ustanova, a dokaz tome su i ovogodišnje izložbe održane tijekom mjeseca svibnja i lipnja te rujna i listopada. Stalnom komunikacijom i suradnjom sa školama Muzej ostvaruje svoju kulturnu i odgojno-obrazovnu funkciju te sadržajno obogaćuje svoj vlastiti program rada, ali i program rada škola.



Izložba Osnovne škole Franje Viktora Šignjara iz
Virja - *Štef je našaral školo široke šare*.



Virovska Pepeljuga glumačke družine iz Virja.

Ove godine projekt nastavljamo izložbom Osnovne škole prof. Franje Viktora Šignjara iz Virja. Izložba je nosila zanimljiv i veseo naziv *Štef je našaral školo široke šare*. Posjetitelji su izložbu mogli razgledati u razdoblju od 24. svibnja do 7. lipnja. Škola je tijekom trajanja izložbe organizirala i zanimljiv program u kojem se posjetiteljima predstavila zanimljivim likovnim radionicama te dječjom veselom igrom *Virovska Pepeljuga* glumačke družine iz Virja.

Od godine 2008. kontinuirano u Hrvatskom školskom muzeju izlaže Učilište za likovno obrazovanje, kreativnost i dizajn – Studio Tanay. *Studio TANAY* predstavio se javnosti i ove godine u Hrvatskom školskom muzeju, u periodu od 9. lipnja do 31. srpnja. Na izložbi *Razgovor s crtežom, s bojom i oblikom* predstavljeni su radovi polaznika Učilišta.

Kolovoz i početak rujna u Hrvatskom školskom muzeju proveli smo družeći se s Antonijom Jožićić. Gospodična Antonija živjela je i djelovala u Hrvatskoj Kostajnici u kojoj je radila kao učiteljica u pučkoj školi gdje je, među ostalim, učenike poučavala i ručnom radu.

Donedavno se vjerovalo da je prvo hrvatsko književno djelo prevedeno na kineski jezik *Alkar* Dinka Šimunovića, tiskan u Šangaju godine 1936., u uglednoj šangajskoj izdavačkoj kući *Shangiru*. Djelo je prevedeno na kineski jezik s esperantskog prijevoda *Alkara*. Ipak, godine 2004. došlo se do novih spoznaja prema kojima se prvi prijevodni kontakt hrvatske i kineske književnosti dogodio pet godina ranije, godine 1931. Bilo je to prozno djelo *Ispovijest* poznate hrvatske pedagoginje i književnice Milke Pogačić. Autor kineskoga prijevoda bio je ugledni kineski pisac Wang Luyan (1902. – 1944.) koji je s esperanta na kineski, među ostalim, preveo i Sienkiewicza. Veliku važnost za taj prijevod ima Antonija Jožićić, koja je djelo Milke Pogačić (1860. – 1936.) *Ispovijest* prevela na esperanto i godine 1913. objavila pod naslovom *Konfeso*, u vlastitom izdanju, u Hrvatskoj Kostajnici. Taj kineski prijevod djela danas se čuva u zaštićenom fondu Kineske državne knjižnice.

Inspirirani bogatim i plodnim životom Antonije Jožićić, u Hrvatskom školskom muzeju priredili smo zanimljiv program u suradnji s Hrvatskim savezom za esperanto, Odsjekom za sinologiju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, Turističkom zajednicom Grada Hrvatska Kostajnica i nasljednicom ostavštine Antonije Jožićić gospođom Milićkom Lukić, koji se održao tijekom *Noći muzeja 2011*. Posjetitelji su tijekom te noći pokušali pisati kineskim pismom, upoznali se s esperantom, te su se okušali u ručnom radu.

Izložba *Antonija Jožićić u posjetu Hrvatskom školskom muzeju*, kojom je predstavljena ostavština Antonije Jožićić koja se čuva u Hrvatskoj Kostajnici, u Hrvatskom školskom muzeju mogla se razgledati od 9. kolovoza do 16. rujna.

Tijekom jeseni u okviru projekta *Neka škola započne i završi u Hrvatskom školskom muzeju* Muzej je ugostio u svojim prostorima jednu osnovnu školu te zanimljiv dječji dom. Naši gosti ponovno su bili i drvodjelci iz cijele Hrvatske.

Izložbom *Uči, crta, piše – 150 pa i više!* Osnovne škole Lučko nastavljamo izložbenu djelatnost našega Muzeja. Predstavljani su likovni radovi učenika nastali tijekom nastave likovnoga odgoja. Osnovna škola Lučko osvojila je izložbu u Hrvatskom školskom muzeju kao nagradu za prvo mjesto na godišnjoj izložbi školskih radova osnovnih škola Novoga Zagreba, u Galeriji Vladimira Bužančića, u kategoriji najbolje prezentirane škole. Izložba se mogla pogledati od 22. rujna do 9. listopada.



Izložba *Uči, crta, piše – 150 pa i više!*
Osnovne škole Lučko.



Cvijet na raskršću, izložba Dječjeg doma
Antun Gustav Matoš.

Cvijet na raskršću zanimljiva je izložba Dječjeg doma *Antun Gustav Matoš* koja se u Muzeju održavala od 13. do 30. listopada. Dom je jedan od četiri dječja doma u sustavu Doma za djecu i mlade punoljetne osobe čije je sjedište u Nazorovoj 49. Djelatnost Dječjeg doma *Antun Gustav Matoš* jest zbrinjavanje djece i mladeži bez adekvatne roditeljske skrbi, u dobi od 7 do 18 godina (djevojke i dječaci) te zbrinjavanje dječaka do 14 godina s intenzivnim poremećajima u ponašanju.

Izložbom *Drvodjeljske škole – Drvo naš odabir* godine 2008. započela je suradnja Hrvatskoga školskog muzeja i Drvodjeljske škole u Zagrebu. Suradnja ovih dviju ustanova rezultirala je mnogim zanimljivim projektima: izložbama, radionicama, izradom *stare pučke učionice 19. stoljeća* za potrebe radioničke djelatnosti Muzeja. Prošlogodišnja izložba *Drvo, kamen, crijep – svaki dom je lijep* na zanimljiv je način pokazala bogatstvo i raznolikost

hrvatskih krajeva. Učenici drvodjeljskih škola iz cijele Hrvatske predstavili su svoj kraj zanimljivim izlošcima – autohtonim *kućicama* svoga zavičaja. Izložbom smo naše *male* posjetitelje – učenike, djecu, upoznali s vrijednim dijelom hrvatske baštine, a one malo starije posjetitelje podsjetili smo na neke prošle, lijepe dane.

Izložbom o drvenim igračkama naziva ***Mašta može svašta*** pokušali smo učiniti to isto. Izložba se mogla razgledati od 10. studenoga do 15. siječnja ove godine. Posjetitelji su na prigodnim radionicama, tematski vezanim za izložbu, mogli i sami izraditi vlastitu igračku. Izložbama, radionicama i ostalim aktivnostima Škola je dokazala da naše strukovno obrazovanje, drvodjeljska struka, ima svoju svijetlu budućnost.

Dan ljudskih prava izložba je nastala u povodu Međunarodnoga dana ljudskih prava i 63. obljetnice donošenja Opće deklaracije o ljudskim pravima. Izloženi su najbolji literarni i likovni radovi učenika osnovnih i srednjih škola koji su pristigli na ovogodišnji natječaj za likovne i literarne radove na temu *Pomažući drugima, postajemo bolji*. U Hrvatskom školskom muzeju radovi učenika mogli su se razgledati 10. i 11. prosinca.

Muzej je i ove godine ostvario bogatu aktivnost putem svojih pokretnih izložaba.

Etnologija u nastavi, izložba autorice Vesne Rapo, predstavljena je na Etnološkom odjelu Narodnoga muzeja u Zadru od 16. veljače do 7. ožujka.

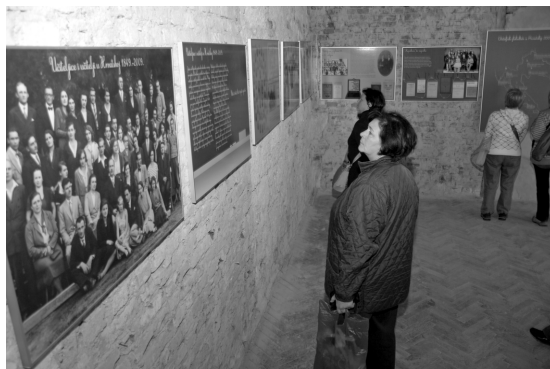
Izložba ***Zabava i pouka dobroj djeci i mladeži : hrvatski časopisi za djecu i mladež od 1864. do 1945.*** autorice Štefke Batinić predstavljena je u Gradskoj knjižnici u Puli tijekom mjeseca travnja te na Proljetnoj školi školskih knjižničara u Osijeku od 9. do 11. svibnja.

Pokretna izložba *Od slikovnjaka do Vragobe: hrvatske slikovnice do 1945.* autorice Štefke Batinić predstavljena je u Gradskoj knjižnici u Rijeci od 6. do 25. travnja te na Slovenskoj noći muzeja 18. lipnja u Slovenskom školskom muzeju.

Izložba *Školski dokumenti*

Arhivske zbirke Hrvatskoga školskog muzeja autorice Sonje Gaćina Škalamera predstavljena je u listopadu u Komercijalnoj i trgovačkoj školi u Bjelovaru. Izložba je otvorena povodom Svjetskoga dana učitelja koji se obilježava 5. listopada.

Nova pokretna izložba Hrvatskoga školskog muzeja *Učiteljice i učitelji u Hrvatskoj 1849.-2009.* autorica Sonje Gaćina Škalamera i Štefke Batinić u svojoj prvoj godini ostvarila je već tri gostovanja. Tijekom mjeseca travnja Muzej je s izložbom gosotvao na Sveučilištu u Zadru, na Odjelu za obrazovanje učitelja. Za vrijeme *Kestenijade* u Hrvatskoj Kostajnici zabilježili smo još jedno gostovanje od 8. listopada do 8. studenoga. Godinu smo završili otvorenjem izložbe 2. prosinca na Učiteljskom fakultetu u Slavonskom Brodu gdje se izložba mogla razgledati do 1. veljače ove godine.



Pokretna izložba *Učiteljice i učitelji u Hrvatskoj 1849.-2009.* u Hrvatskoj Kostajnici.

2. Pedagoška djelatnost

2.1. Međunarodni natječaji i izložbe

Hrvatski školski muzej već tradicionalno dugi niz godina sudjeluje na **međunarodnim izložbama dječjeg likovnog stvaralaštva Lidice, Kanagawa i Narita**. Muzej priprema, prikuplja i odabire dječje likovne radove za navedene međunarodne izložbe dječjih likovnih radova. Hrvatski školski muzej uz pomoć likovnih stručnjaka vrši i selekciju likovnih radova, izrađuje dokumentaciju te slanje na navedene izložbe i natjecanja. Ove godine na 39. međunarodnu izložbu dječjeg likovnog stvaralaštva Lidice poslano je 106 likovnih radova iz cijele Hrvatske.



Dodjela nagrada i priznanja sudionicima
Međunarodnih likovnih natječaja u HŠM-u.

2.2. Događanja

Hrvatski školski muzej je i ovaj put sudjelovao u kulturnoj manifestaciji *Noć muzeja* koju organizira Hrvatsko muzejsko društvo. *Noć muzeja* održavala se dana 27. siječnja 2011., u petak, od 18 do 01 sat, u više od 60 gradova i mjesta diljem Hrvatske, na 150 lokacija, muzeja, galerija. Zabilježen je rekordan broj od 315.000 posjetitelja.

U Hrvatskom školskom muzeju organiziran je povodom te manifestacije prigodan program. Posjetitelji su mogli razgledati stalni postav i tematsku izložbu *Antonija Jožić u posjetu Hrvatskom školskom muzeju*. Izložbom je predstavljena ostavština učiteljice Antonije Jožić koja je živjela i djelovala u Hrvatskoj Kostajnici kao učiteljica u pučkoj školi gdje je, među ostalim, učenike poučavala i ručnom radu. Inspirirani njezinim bogatim i plodnim životom, u Hrvatskom školskom muzeju priredili smo zanimljiv program i izložbu u suradnji s Hrvatskim savezom za esperanto, Turističkom zajednicom Grada Hrvatska Kostajnica te Odsjekom za sinologiju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu u programu *Noći muzeja 2011*. Posjetitelji su mogli sudjelovati na radionicama: *Kinesko pismo*, *Upoznavanje s esperantom*, *Ženski ručni rad – Vezanje križićima* te



Noć muzeja 2011. u HŠM-u – Radionica kineskoga pisma.

Suradnja s Veleposlanstvom Japanu u Republici Hrvatskoj ostvarena je na **Međunarodnom literarnom natječaju GOI 2011.** koji se održavao u Japanu u organizaciji Mirovne organizacije GOI i UNESCO. Hrvatski školski muzej prikupio je i organizirao slanje osam literarnih radova naših učenika iz Hrvatske.

na prigodnom programu čitanja djela *Ispovijest* književnice i učiteljice Milke Pogačić na hrvatskom i kineskom jeziku i na esperantu. Uz ovako bogat program organizirana je i akcija prikupljanja građe vezane za povijest hrvatskoga školstva i pedagogije (fotografije, školske torbe, nastavna pomagala, odjeća, kute, udžbenici, knjige...). Hrvatski školski muzej tijekom *Noći muzeja 2011.* posjetilo je 2500 posjetitelja.

Što je poznati sportaš Ivica Kostelić želio biti kad odraste saznali su učenici osnovnih škola grada Zagreba u Hrvatskom školskom muzeju 4. travnja. Nastavak je to već tradicionalnog ciklusa pod nazivom **Što sam želio biti kad odrastem?** Učenici osnovnih i srednjih škola iz Zagreba i okolice imaju priliku našim gostima, poznatim javnim osobama, postavljati pitanja o njihovim najdražim igrama, djetinjstvu, predmetima u osnovnoj i srednjoj školi, neizbježnim ocjenama, davnim željama, onim ostvarenim i onim zaboravljenim školskim anegdotama, učiteljima i profesorima. Tako su u Muzeju proteklih godina gostovali nogometaš Zvonimir Boban, gradonačelnik grada Zagreba Milan Bandić, dječja književnica Sanja Pilić, novinar i književnik Mladen Kušec i glazbenik Toni Cetinski.



Što sam želio biti kad odrastem - Ivica Kostelić.

Muzej je ostvario i dva zanimljiva gostovanja sa svojim radioničkim programom na stručno-znanstvenim skupovima Hrvatskoga pedagoško-književnog zbora. **Proletna škola učitelja i odgojitelja HPKZ-a** održala se tijekom mjeseca ožujka, a **Jesenska škola** početkom listopada u Opatiji. Muzej se predstavio izlaganjem o povijesti, poslanju i aktivnostima Muzeja te radionicama *Pišemo krasopisom* i *Ženski ručni rad - Vezanje križićima*.

U sklopu obilježavanja Međunarodnoga dana muzeja, obilježavajući temu ICOM-a **Muzej i sjećanje** u Hrvatskom školskom muzeju organizirali smo dva zanimljiva događanja. Dana 12. svibnja posjetiteljima smo predstavili program *Antonija Jožićić – Hrvatska Kostajnica u HŠM* te radionicu ženskoga ručnog rada - *Vezanje križićima*, a dana 19. 05. organizirani su pjesnički susreti Milivoja Cvetnića (1921. – 1944., Hrvatska Kostajnica).

U organizaciji Hrvatske udruge za psihosocijalnu onkologiju održan je u Puli tijekom mjeseca svibnja **Međunarodni simpozij Umjetnost i znanost u razvoju životnog potencijala**. Muzej je sudjelovanje na Simpoziju ostvario radionicama *Pišemo krasopisom* i *Ženski ručni rad - Vezanje križićima* te poster-prezentacijom kojom su predstavljene aktivnosti s programa koji se u Hrvatskom školskom muzeju održao povodom obilježavanja Međunarodnoga dana muzeja na temu *Dodir i škola – nekad i sad*, povijest obrazovanja slijepih osoba u Hrvatskoj.

Hrvatski školski muzej u suradnji s Hrvatskim zavodom za norme organizirao je dana 13. lipnja **predavanje iz područja normizacije** na kojem su izlagali magistra znanosti iz područja biotehnologije Tea Havranek, magistar znanosti iz područja geofizike Nenad Nikolić i Goran Zlodi, doktor znanosti iz područja informacijskih znanosti.

Početak ljeta Muzej je i ove godine proveo na moru, sudjelujući na **Međunarodnom dječjem festivalu u Šibeniku**, s muzejskim radionicama *Ženski ručni rad – Vezanje križićima* i *Pišemo krasopisom*. Radionice su održane na otvorenom tijekom



Radionice Muzeja na Međunarodnom dječjem festivalu u Šibeniku.

dodijeljene su nagrade sudionicima 39. međunarodne izložbe dječjeg likovnog stvaralaštva **Lidice 2011.** te nagrađenim učenicima na 16. međunarodnoj izložbi dječjeg likovnog stvaralaštva **Kanagawa Biennial 2010.** u Japanu. Nagrade su nagrađenim učenicima uručili veleposlanik Češke Republike u Hrvatskoj gospodin Karel Kühnl te veleposlanik Japana gospodin Yoshia Tamuru.

U blagdansko vrijeme, krajem studenoga i početkom prosinca, u Hrvatskom školskom muzeju ostvarili smo zanimljivu i uspješnu međumuzejsku suradnju s Muzejom *Staro selo* Kumrovec. Božićnim radionicama **Bakine papirnat rožice** Muzej *Staro selo* Kumrovec predstavio je učenicima osnovnih škola grada Zagreba tradicijsku vještinu izrade cvijeća od krep-papira karakterističnu za Hrvatsko zagorje. Tijekom prosinca, u vrijeme Adventa žene su pripremale različit božićni nakit kojim su ukrašavale domove. Učenici su na radionicama sami izrađivali buketiće cvijeća, mogli su naučiti kako se vijencem cvijeća ukrašavalo raspelo, koje se nalazilo u glavnoj prostoriji kuće, hiže, u tradiciji poznato kao *sveti vugel*.

tri dana, od 20. do 22. lipnja, a sudionici su bili djeca i učenici osnovnih i srednjih škola grada Šibenika.

Na **14. međunarodnom simpoziju školskih muzeja i zbirki školskoga nasljeđa** s poster-prezentacijom – *Događanja u Hrvatskom školskom muzeju između dva simpozija* (Rouen, 1. - 4. 7. 2009. – Bressanone/Brixen, 29. 6. - 3. 7. 2011.) Muzej je predstavio svoje aktivnosti tijekom posljednje dvije godine u Bressanoneu/Brixenu, u Italiji na Simpoziju koji se održao od 29. lipnja do 3. srpnja.

Dana 1. listopada Hrvatski školski muzej gostovao je u Muzeju *Staro selo* Kumrovec u sklopu programa koji je nosio naziv **Idemo u nižu pučku kumrovečku školu**. Muzej se u prostoru stare pučke škole predstavio svojim radioničkim programom, radionicom *Pišemo krasopisom*.

U suradnji s Veleposlanstvom Češke Republike i Veleposlanstvom Japana u prostorijama Hrvatskoga školskog muzeja dana 24. studenoga

Kristina Gverić